

Kỷ niệm 71 năm ngày thương binh, liệt sỹ (27/7/1947 - 27/7/2018)

TÌNH CẢM THIÊNG LIÊNG CỦA BÁC HỒ DÀNH CHO THƯƠNG BINH, LIỆT SỸ

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành sự quan tâm đặc biệt đến thương binh, liệt sỹ. Dù bận trăm công nghìn việc nhưng Bác vẫn luôn dành thời gian để quan tâm, thăm hỏi, động viên các đồng chí thương binh, liệt sỹ cùng gia đình họ. Những tình cảm thiêng liêng Bác dành cho thương binh, liệt sỹ được thể hiện trong các bài nói, bài viết của Bác.

Bác Hồ thăm hỏi chiến sĩ thi đua Phạm Trung Pôn bị mù hai mắt nhưng đã có sáng kiến cải tiến nông cụ. (Ảnh tư liệu).

1. Trong thư gửi Ban Thường trực của Ban Tổ chức “Ngày Thương binh toàn quốc” ngày 27/7/1947, Bác viết:

“Đang khi Tổ quốc lâm nguy, giặc sấm, sự nghiệp, mồ má, đền chùa, nhà thờ của tổ tiên ta bị uy hiếp; cha mẹ, anh em, vợ con, thân thích, họ hàng ta bị đe dọa; của cải, ruộng nương, nhà cửa, ao vườn, làng mạc ta bị nguy ngập; ai là người xung phong trước hết để chống cự quân thù, để giữ gìn đất

nước cho chúng ta? Đó là những chiến sỹ mà nay một số thành ra thương binh.

Thương binh là những người đã hy sinh gia đình, hy sinh xương máu để bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ đồng bào, vì lợi ích của Tổ quốc, lợi ích của đồng bào mà các đồng chí đó bị ốm yếu.

Vì vậy, Tổ quốc và đồng bào phải biết ơn, phải giúp đỡ những người anh hùng ấy.

Trong lúc chống nạn đói kém, đồng bào ta đã từng mỗi tuần nhịn ăn một bữa, để giúp các đồng bào bị đói. Bây giờ chống nạn ngoại xâm, tôi chắc đồng bào ta sẽ vui lòng vài ba tháng nhịn ăn một bữa để giúp các chiến sỹ bị thương.

Ngày 27-7 là một dịp cho đồng bào ta tỏ lòng hiếu nghĩa bác ái và tỏ lòng yêu mến thương binh.

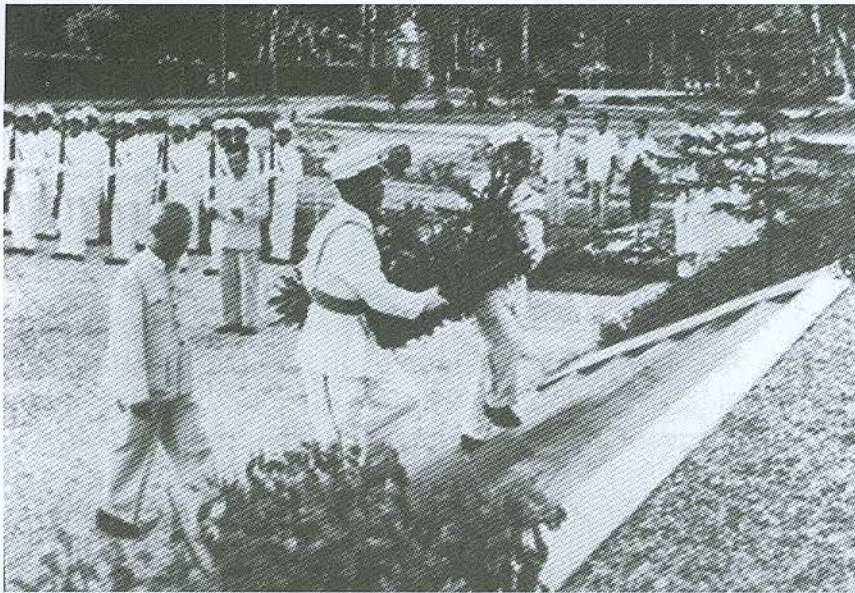
... Luôn luôn tin vào lòng nhường cơm sẻ áo của đồng bào, tôi chắc rằng “Ngày thương binh” sẽ có kết quả mỹ mãn.

Tôi xin xung phong gửi một chiếc áo lót lụa mà chị em phụ nữ đã biểu tôi, một tháng lương của tôi, một bữa ăn của tôi và của các nhân viên tại Phủ Chủ tịch, cộng là một nghìn một trăm hai mươi bảy đồng (1.127,00)”.

2. Trong thư gửi anh em thương binh và bệnh binh tháng 7/1948, Bác viết:

“Các đồng chí đã hy sinh một phần xương máu vì Tổ quốc, chẳng may bị thương, bị bệnh trước khi quân thù hoàn toàn bị tiêu diệt, kháng chiến được hoàn toàn thành công.

Chắc các đồng chí không khỏi phân vân. Nhưng các đồng chí nên một mặt nuôi lại sức khỏe, một mặt cố gắng học tập. Khi đã khôi phục sức khỏe, các đồng chí sẽ hăng hái tham gia công tác

Bác Hồ viếng nghĩa trang liệt sỹ.

(Ảnh tư liệu).

tăng gia sản xuất, để giúp ích cho Tổ quốc, cũng như các đồng chí đã anh dũng giữ gìn non sông, các đồng chí sẽ trở nên những người chiến sĩ kiểu mẫu ở hậu phương cũng như các đồng chí đã làm người chiến sĩ kiểu mẫu ở ngoài mặt trận. Tôi cùng đồng bào luôn nhớ đến các đồng chí”.

3. Trong thư gửi cho đồng bào chiến sỹ Nam Bộ, Nam Trung Bộ ngày 23/ 9/1949, Người viết:

“Hôm nay, cuộc kháng chiến oanh liệt ở Nam Bộ và Nam Trung Bộ vừa đúng hai năm. Tôi trân trọng thay mặt Chính phủ, và nhân dân toàn quốc nghiêng mình trước linh hồn các chiến sỹ và đồng bào đã hy sinh vì Tổ quốc. Tôi gửi lời an ủi tới những chiến sỹ và đồng bào bị thương, bị địch giam cầm hoặc đang bị khổ sở nơi địch chiếm đóng...”.

4. Trong thư gửi cụ Vũ Đình Tụng - Bộ trưởng Bộ Thương binh về phát động phong trào đón thương binh về làng tháng 7/1951, Người nhắc lại:

“Anh em thương binh đã hy sinh một phần xương máu để giữ gìn Tổ quốc, bảo vệ đồng bào, đã tận trung với nước, tận hiếu với dân.

Anh em đã làm tròn nhiệm vụ, anh em không đòi hỏi gì cả.

... Song đối với những người con trung hiếu ấy. Chính phủ và đồng bào phải báo đáp thế nào cho xứng đáng?

... Mỗi xã phải tùy theo sự cố gắng và khả năng chung mà đón một số anh em thương binh. Giúp lâu dài chứ không phải chỉ giúp một thời gian...

... Như thế thì đồng bào mỗi xã được thỏa mãn lòng ao ước báo đáp anh em thương binh, mà anh em thương binh thì được yên ổn về vật chất và vui vẻ về tinh thần và có dịp tham gia hoạt động có ích cho xã hội”.

5. Trong thư gửi phụ nữ nhân ngày 8/3/1952, Bác viết:

“... Tôi kính cẩn nghiêng mình trước linh hồn các nữ liệt sỹ đã hy sinh cho Tổ quốc ...

... Tôi kính chào các bà mẹ có con trong bộ đội và các bà mẹ, cùng vợ con của liệt sỹ.

... Các bà mẹ chiến sỹ và các chị em đã giúp thương binh, đã hòa lẫn lòng yêu thương không bờ bến, mà giúp chiến sỹ và chăm sóc thương binh như con em ruột thịt của mình”.

6. Trong thư gửi cụ Vũ Đình Tụng - Bộ trưởng Bộ Thương binh - Cụu binh ngày 27/7/1952, Người nhắc nhở:

“Phải coi việc giúp đỡ thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sỹ là nghĩa vụ chứ không phải là việc làm phúc...”

... Về phần anh em thương binh, bệnh binh:

- Phải hòa mình với nhân dân, tôn trọng nhân dân, tránh phiền nhiễu nhân dân.

- Phải tránh tâm lý “công thần”, coi thường lao động, coi thường kỷ luật.

- Chớ bi quan, chán nản, phải luôn luôn cố gắng. Ngày nay anh em sẽ tùy điều kiện mà xung phong tăng gia sản xuất ...

- Đồng bào sẵn sàng giúp đỡ, anh em có quyết tâm thì anh em nhất định dần dần tự túc được”.

7. Diễn từ trong buổi lễ đặt vòng hoa ở Đài Liệt sỹ ở Ba Đình - Hà Nội ngày 31/12/1954:

“... Các liệt sỹ hy sinh, nhưng công trạng to lớn của các liệt sỹ đã ghi sâu vào lòng toàn dân và non sông đất nước.

Các liệt sỹ đã hy sinh, nhưng chí khí dũng cảm của các liệt sỹ thấm nhuần vào tâm hồn của toàn quân và dân ta trong cuộc đấu tranh đặng giành hòa bình, thống nhất, độc lập và dân chủ trong nước.

Máu nóng của các liệt sỹ đã nhuộm lá Quốc kỳ về vang càng thêm thắm đỏ.

Tiếng thom của các liệt sỹ muôn đời lưu truyền sử xanh.

Một nén hương thanh.

Vài lời an ủi.

Anh linh của các liệt sỹ bất diệt!

Tổ quốc Việt Nam vĩ đại muôn năm”.

8. Trong buổi đón giao thừa ở Trường Thương binh hỏng mắt Hà Nội năm 1956, Bác nói:

“Các chú tàn nhưng không phế”.

9. Trong thư gửi cụ Vũ Đình Tụng - Bộ trưởng Bộ Thương binh ngày 27/7/1956, Bác Hồ viết:

“... Thương binh, bệnh binh, gia đình quân nhân và gia đình liệt sỹ là những người có công với Tổ quốc, với nhân dân. Cho nên bổn phận chúng ta là phải biết ơn, phải thương yêu và giúp đỡ họ”.

10. Trong thư gửi anh em thương binh, bệnh binh Trại an dưỡng Hà Nam tháng 6/1957, Bác viết:

“... Các chú là những chiến sỹ đã được quân đội nhân dân rèn luyện về đạo đức và kỷ luật cách mạng, là những người con đã hy sinh một phần xương máu để bảo vệ nước nhà. Vậy các chú cần phải giữ vững truyền thống tốt đẹp và vẻ vang của quân đội cách mạng là: Giữ gìn kỷ luật, đoàn kết chặt chẽ, thật sự đoàn kết, thương yêu giữa anh em thương bệnh binh với nhau, giữa thương, bệnh binh với cán bộ và nhân dân giúp việc ở Trại, giữa thương, bệnh binh trong Trại với đồng bào chung quanh”.

11. Trong thư gửi anh em thương binh, bệnh binh và gia đình liệt sỹ ngày 27/7/1959, Bác Hồ cũng đã căn dặn:

“... Trong năm qua, các gia đình liệt sỹ và anh em thương binh, bệnh binh đã đóng góp khá nhiều

vào công cuộc xây dựng xã hội chủ nghĩa ở Miền Bắc.

Nhiều gia đình liệt sỹ đã hăng hái tham gia Tổ đổi công và Hợp tác xã nông nghiệp và đã đạt được thành tích khá trong việc sản xuất và tiết kiệm. Tôi chúc các gia đình ấy trở thành những gia đình cách mạng gương mẫu...”.

12. Trong diễn văn đọc tại lễ kỷ niệm 30 năm ngày thành lập Đảng (ngày 5/1/1960), đoạn nói về thương binh, liệt sỹ, Bác Hồ đã nói như sau:

“... Ăn quả phải nhớ người trồng cây. Trong cuộc tung bồng vui vẻ hôm nay, chúng ta phải nhớ đến những anh hùng, liệt sỹ của Đảng ta, của dân ta ...

... Máu đào của các liệt sỹ đã làm cho lá cờ cách mạng thêm đồ chói. Sự hy sinh anh dũng của các liệt sỹ đã chuẩn bị cho đất nước ta nở hoa độc lập, kết quả tự do. Nhân dân ta đời đời ghi nhớ công ơn các liệt sỹ và chúng ta phải luôn luôn học tập tinh thần dũng cảm của các liệt sỹ để vượt tất cả khó khăn, gian khổ, hoàn thành sự nghiệp cách mạng mà các liệt sỹ chuyển lại cho chúng ta...”.

13. Trong Di chúc thiêng liêng, Người đã căn dặn biết bao điều

hệ trọng về công tác Lao động - Thương binh và Xã hội:

“Đầu tiên là công việc đối với con người. Đối với những người đã dùng cả hy sinh một phần xương máu của mình (cán bộ, binh sỹ, dân quân, du kích, thanh niên xung phong ...), Đảng, Chính phủ và đồng bào ta phải tìm mọi cách làm cho họ có nơi ăn chốn ở yên ổn, đồng thời phải mở những lớp dạy nghề thích hợp với mỗi người để họ có thể dần dần “tự lực cánh sinh”.

Đối với các liệt sỹ, thì mỗi địa phương (thành phố, làng, xã) cần xây dựng vườn hoa và bia kỷ niệm ghi sự hy sinh anh dũng của các liệt sỹ, để đời đời giáo dục tinh thần yêu nước cho nhân dân ta.

Đối với cha mẹ, vợ con (của thương binh, liệt sỹ) mà thiếu sức lao động và túng thiếu thì chính quyền địa phương (nếu ở nông thôn thì chính quyền cùng Hợp tác xã nông nghiệp) phải giúp đỡ họ có công ăn việc làm thích hợp, quyết không để họ bị đói rét”. (Bản viết tháng 5/1968, Bộ Chính trị khóa VI công bố ngày 19/8/1989).

Đã 71 năm trôi qua kể từ khi Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ thị chọn “Ngày thương binh”, toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta vẫn đang nỗ lực thực hiện tư tưởng Hồ Chí Minh, gắng sức đền ơn, đáp nghĩa những người có công với nước.

Các chủ trương, chế độ, chính sách của Đảng và Nhà nước về chăm sóc thương binh, gia đình liệt sỹ, người có công đã phát huy cao độ truyền thống “Uống nước nhớ nguồn” - truyền thống tốt đẹp đã có từ hàng ngàn năm nay của dân tộc Việt Nam, tiếp thêm ngọn lửa của tình đoàn kết và lòng yêu nước trong các thế hệ con Lạc cháu Hồng. Những câu nói, bài viết của Bác đã và sẽ mãi mãi là phương châm hành động, lẽ sống của thương binh, gia đình liệt sỹ, định hướng cho các hoạt động “đền ơn đáp nghĩa” của nhân dân ta.

(Nguồn Ban quản lý Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh)

Chủ tịch Hồ Chí Minh chụp ảnh với đại biểu quân đội, thương binh và quân nhân phục viên sau buổi gặp tại Phủ Chủ tịch, 29/1/1957.

Ảnh tư liệu